

CHARACTERISTICS OF THE QUALIFICATIONS OF TRAFFICKING IN HUMAN BEINGS DURING THE STATE OF MARTIAL

Avdieiev Oleksandr Oleksandrovich

Phd in Law

Kharkiv National University of Internal Affairs, Kharkiv, Ukraine

Avdeevkp.k@gmail.com

Ще з лютого 2022 року по всій території нашої держави було введено воєнний стан, у зв'язку з безпідставною агресією з боку сусідньої держави-терориста, яка вторглася на територію нашої країни. З появою зон ведення активних бойових дій та тимчасово окупованих територій з'являється безпосередня загроза не тільки життю та здоров'ю громадян нашої держави, а також загроза свободі та волі осіб.

У даній роботі розглянуте питання, щодо особливостей кваліфікації торгівлі людьми під час воєнного стану.

Виокремимо, що лише за рік війни за оцінками експертів Державного департаменту США., 90 відсотків тих, хто виїхав за кордон з країни, у зв'язку з веденням воєнних дій, становлять жінки та діти, а більше половини українських дітей – 4,3 мільйона із семи мільйонів – були переміщеними. Ці біженці та переміщені особи особливо вразливі до торгівлі людьми. Навіть для тих, хто не переміщений, війна підвищує вразливість людей до торгівлі людьми [2]. Тому розгляд даного питання на разі користується безпосередньою актуальністю.

Важливо зауважити, що будь-яка людина, незалежно від статі, віку чи національності, може стати потенційною жертвою торгівлі людьми. Проте деякі категорії людей перебувають у особливо вразливому становищі, як вже було вище зазначено – це жінки, діти та особи, які перебувають у сімейній кризі або, які живуть у бідності, також у зв'язку з веденням воєнного стану та проведення бойових дій це можуть бути біженці та внутрішньо переміщені особи.

Адже саме за складних умов воєнного стану, в наслідок втрати домівок, майна та місця проживання, особи наведених категорій більш вразливі до вчинення над ними даного виду кримінального правопорушення.

Тож для глибшого розуміння даного правопорушення необхідно визначити саме поняття торгівлі людьми. Це правопорушення передбачено статтею 149 розділу III (кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи) Кримінального кодексу України. Згідно якої торгівля людиною, а так само вербування, переміщення, переховування, передача або одержання людини,

вчинені з метою експлуатації, з використанням примусу, викрадення, обману, шантажу, матеріальної чи іншої залежності потерпілого, його уразливого стану або підкупу третьої особи, яка контролює потерпілого, для отримання згоди на його експлуатацію, - караються позбавленням волі на строк від трьох до восьми років [1].

По-перше важливо зауважити, що основна кваліфікація торгівлі людьми під час воєнного стану лишається типовою для мирних часів, а саме: продаж людини або будь-яка інша форма сплатної передачі особи; здійснення стосовно людини будь-якої іншої незаконної угоди, пов'язаної із законним чи незаконним переміщенням за її згодою або без згоди через державний кордон України; вербування людини; передача людини; одержання людини.

Але як вже було раніше зауважено підґрунтям до виникнення особливостей кваліфікації торгівлі людьми під час воєнного стану є безпосередньо складні умови, які склалися у зв'язку з проведенням бойових дій на території України, появою тимчасово окупованих територій або територій де ведуться активні бойові дії. Дані території можуть підпадати під ті де може здійснюватися захоплення населення та примусове позбавлення волі особи з метою у подальшому її продажу для залучення у збройний конфлікт.

На разі населення у зазначених видах території являється у категорії осіб, які є соціально не захищеними, що викликає більшу імовірність стати жертвою торгівлі людьми. У наслідок ведення бойових дій багато дітей лишаются батьків, опікунів, а також житла. Вони є потенційною жертвою, у зв'язку з цими подіями. Тож у даному випадку суспільно небезпечне діяння виступає у продажі або будь-якій іншій формі сплатної передачі неповнолітньої або малолітньої особи, яка втратила батьків або опікунів у наслідок ведення бойових дій, які знаходяться в зоні ведення активних бойових дій з переслідуванням корисливого мотиву.

Також вагомим фактором для кваліфікації торгівлі людьми є визначення особи (суб'єкта), яка вчиняє дане правопорушення. У зв'язку зі вторгненням на територію нашої держави сил країни агресора, це може бути не тільки громадянин, або особа яка мешкає на території України, а й особа, яка безпосередньо веде бойові дії проти України, російські військові, а також особи, що здійснюють антидержавні дії у вигляді співпраці з країною-терористом.

Так ми бачимо що у кваліфікації торгівлі людьми під час воєнного стану виступає зв'язок між небезпечно суспільними діяннями та об'єктивною стороною та суб'єктом цього кримінального правопорушення.

Також більш вразливими до даного злочину є жінки, які знаходяться на тимчасово окупованих територіях, в зонах активного ведення бойових дій, а також внутрішньо переміщені, з цього можемо визначити наступні суспільно небезпечні діяння, як продаж або будь-яка інша форма сплатної передачі особи жіночої статі які знаходяться на тимчасово окупованій території, в зоні активного ведення бойових дій, а також які є внутрішньо переміщені, зауважимо що данні суспільно небезпечні діяння безпосередньо пов'язані з об'єктивною стороною кримінального правопорушення та є підґрунтям для кваліфікації торгівлі людьми під час воєнного стану.

Загалом торгівля людьми під час воєнного стану становить серйозну загрозу і потребує ефективних заходів для запобігання та припинення цього кримінального правопорушення. Таким чином виходячи з вище зазначеного можливо зробити висновок, що особливості кваліфікації торгівлі людьми під час воєнного стану полягає у додаткових нововиниклих обставинах, які є додатковим підґрунтям для кваліфікації цього злочину, як торгівля людьми для використання у збройних конфліктах, а також торгівля людьми, які постраждали від наслідків проведення бойових дій на певних територіях нашої держави. Важливо брати той факт, що на тимчасово окупованих територіях України факт торгівлі людьми важко зафіксувати за певного переліку обставин, що на разі ще більш погіршує ситуацію за даним аспектом питання, тому дана тема потребує й подальшого поглибленого вивчення та жорсткої протидії даному явищу.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ

1. Кримінальний кодекс України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
2. Держдепартамент занепокоєний ризиками торгівлі людьми, з якими стикаються в Україні ВПО внаслідок війни – звіт. [Електронний ресурс] URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/derzhdepartament-ryzyky-torhivli-lyudmy-ukrayina-viyna-zvit/31951800.html> (дата звернення 26.06.2023)